

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/398/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207429
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614207429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Trenčín, Piaristická 707/25, IČO: 47 234 679, proti odporcovi U. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D., D. XXX, korešpondenčná adresa H. H., H. XXXXX/XA, o zaplatenie 1.258,15 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/229/2014-54 zo dňa 28. novembra 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o nepriznaní odporcovi práva na náhradu trov konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi istinu 524,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne z istiny 524,30 eur od 16.8.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach vo výške 50 eur, splatných do 15. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 524,30 eur spolu s úrokom z omeškania 8,15 % ročne z danej sumy od 16.8.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 50 eur, splatných do 15. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Vychádzal z existencie úverového vzťahu medzi účastníkmi, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporcovi sumu 1.100 eur. Zdôraznil, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. je aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN). V dotknutej zmluve je tento údaj vymedzený rozpätím 48,90% - 51,80%. Hoci zmluva obsahuje vysvetlivku, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru a klient súhlasí s tým, že mu bude oznámená veriteľom, okresný súd konštatoval, že označený zákon takúto možnosť dojednania RPMN nepripúšťa. Je pritom výlučne vecou veriteľa, kedy z titulu úveru poukáže peniaze dlžníkovi.

Zákonným následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy je fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Z daného dôvodu okresný súd vyhovel návrhu len v rozsahu 524,30 eur, lebo odporca už vrátil navrhovateľovi sumu 575,70 eur. Navrhovateľovi nepriznal právo na poistné z titulu jeho nepreukázania, t.j. nepreukázania, že konkrétna úverová zmluva spadá do rámcovej (navyše bližšie neurčenej) poistnej zmluvy. Okresný súd navrhovateľovi nepriznal ani úrok z omeškania vyčíslený sumou 149,02 eur, pretože základom pre jeho výpočet nemôže byť istina 1.317,75 eur. Naproti tomu okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi (aj) úrok z omeškania od 16.8.2014

vo výške 8,15% ročne, keď bol viazaný návrhom navrhovateľa. Zároveň vyhovel návrhu odporcu a umožnil mu splatenie (celého) dlhu v splátkach, nakoľko navrhovateľ tento návrh nerozporoval. O trovách konania okresný súd tak, že odporcovi nepriznal právo na ich náhradu; v prevažnej miere úspešný odporca totiž prisúdenie trov konania nenavrhoval (§ 142 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že návrhu bude vyhovené v celom rozsahu, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Tvrdil, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje iba to, aby úverová zmluva obsahovala údaj o RPMN, ale nekonkretizuje, ako má byť tento údaj vyjadrený. Za zodpovedajúce zákonu preto považoval vymedzenie RPMN prostredníctvom jeho minimálnej a maximálnej výšky; osobitne, ak v čase uzatvárania zmluvy ešte nie je známy dátum poskytnutia prostriedkov dlžníkovi, ktorý údaj je nevyhnutný pre presný výpočet RPMN.

Odvolateľ prístup okresného súdu v danej otázke označil za príliš formalistický. Poukázal tiež na ustanovenie § 269 ods. 3 Obch. zák., podľa ktorého dohodu strán o obsahu záväzku možno nahradiť ich dohodou o spôsobe umožňujúcom dodatočné určenie obsahu záväzku. Ak by mal platiť presný výklad práva (ako učinil okresný súd v otázke RPMN), potom v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. (účinného v rozhodnom období) by bezúročnosť a bezpoplatkovosť nastala len, pokiaľ by dotknutá zmluva neobsahovala údaj o RPMN a súčasne nemala písomnú formu. Okresný súd pritom v odôvodnení nevysvetlil, ako predmetné zákonné znenie vyložil, z daného titulu napadnutý rozsudok navrhovateľ považoval i za nedostatočne odôvodnený.

Odvolateľ nesúhlasil ani s nepriznaním (časti) úroku z omeškania, keď súvisiaci záver okresného súdu označoval za vnútorne rozporný. Ak okresný súd uzavrel, že k omeškaniu došlo 27.2.2013, od uvedeného dňa mal navrhovateľovi priznať úroky z omeškania.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol iba to, že súhlasí s rozsudkom okresného súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. (z toho titulu nedotknutým zostal výrok o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi istinu 524,30 eur spolu s príslušenstvom; vrátane povolenia splátok) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že výška RPMN musí byť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyjadrená jediným údajom, a nie rozpätím, resp. intervalom. Ochrana spotrebiteľa, ako slabšej strany v zmluvnom vzťahu, predstavuje hodnotu postavenú na roveň iných hodnôt verejného poriadku. Uvedenému základnému východisku posudzovania spotrebiteľských vecí zodpovedá i potreba principiálneho výkladu dotknutých právnych noriem.

Ak by sa akceptoval výklad (minimálne) naznačovaný odvolateľom, že postačí uviesť minimálnu a maximálnu výšku RPMN, potom by pri použití tohto argumentu ad absurdum postačovalo uvedenie RPMN napríklad od 0% do 100%. Je nepochybné, že takéto vyjadrenie by úplne negovalo význam RPMN. Vzhľadom na doktrínálny charakter ochrany spotrebiteľa je nutné pri výklade právnych noriem zvoliť taký prístup, ktorý ani za použitia argumentu ad absurdum neumožní znevýhodnenie spotrebiteľa. Presne takýmto výkladom je trvanie na požiadavke presne definovaného - jediného - číselného údaju o RPMN; čo presne zodpovedá i textu zákona. Nadväzne je potrebné mať za to, že predmetná zmluva o úvere neobsahovala údaj o RPMN, keďže uvedenie nepresného, eventuálne nepravdivého, údaju o RPMN sa vo svojich dôsledkoch rovná neuvedeniu tohto údaju vôbec.

Len na okraj krajský súd dodáva, že údaj o RPMN je jedným z rozhodujúcich, podľa ktorých sa spotrebiteľ môže orientovať v ponuke úverov od rôznych poskytovateľov a rozhodnúť sa pre využitie ponuky toho z nich, ktorá mu najviac vyhovuje. Navyše, je nepochybné, že stranou záväzkového vzťahu, ktorá v plnej miere určuje spôsob uzatvárania zmluvy, jej obsah a v neposlednom rade i deň (reálneho) poskytnutia úveru, je navrhovateľ. Preto možno od neho požadovať, aby jednotlivé procesy prispôsobil potrebe dôsledného rešpektovania zákonných ustanovení - okrem iného - tiež o RPMN.

Neobstojí ani poukaz navrhovateľa na § 269 ods. 3 Obch. zák. Spotrebiteľský právny vzťah je svojim charakterom jednoznačne vzťahom občianskoprávnym, preto nie je namieste aplikácia označenej normy obchodného práva týkajúcej sa (procesu) uzatvárania zmluvy.

Dôsledkom toho, že zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi účastníkmi neobsahovala údaj o RPMN, je bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru - § 11 ods. 1 zák. č. 129/2011 Z.z. Hoci zodpovedá zneniu dotknutého zákonného ustanovenia (ku dňu uzavretia zmluvy) vyjadrenie navrhovateľa, že označená právna norma obsahovala zlučovaciu spojku „a“, uvedené nespôsobuje nesprávnosť záveru okresného súdu. Doslovný výklad je len jednou z metód výkladu právnych predpisov, pričom rozhodne nejde o výklad dominantný. Naopak, na zistenie účelu a zmyslu zákona, ktorý je pri aplikácii práva rozhodujúci, je nevyhnutné vnímať zákonný text v širších súvislostiach.

Nielen z dôvodovej (predkladacej) správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., ale predovšetkým z predkladacej správy k jeho novele zák. č. 352/2012 Z.z. je nepochybné, že v pôvodnom texte zákona pri uvedení spojky „a“ (namiesto správnej spojky „alebo“) došlo len k zrejmej nedôslednosti zákonodarcu. Vyjadrenie „...týmto sa dosiahne pôvodný zámer predkladateľa ...“, ktoré obsahuje dôvodová správa k zákonu č. 352/2012 Z.z., je v tomto smere jednoznačné. Významným je tiež fakt, že dotknuté zákonné ustanovenie predstavovalo i transpozíciu všeobecnej požiadavky smernice 2008/48/ES ako súčasť dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa.

Je však možné súhlasiť s odvolateľom, že okresný súd mohol v odôvodnení uvedenú otázku (hoci v súdnej praxi ide o notoricky známu okolnosť, vrátane jej vyhodnotenia) bližšie ozrejmiť. Vzhľadom na to, že rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, je predmetná čiastková nedôslednosť odstránená vyššie uvedeným odsekom tohto rozsudku.

V otázke úroku z omeškania navrhovateľ v odvolaní nereagoval na záver okresného súdu, že kapitalizovaný úrok z omeškania nebolo možné priznať, pretože jeho vyčíslenie vychádzalo z dlžnej sumy 1.317,75 eur, ktorú však odporca navrhovateľovi nedlhoval. Krajský súd k uvedenému dodáva, že v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru by bolo potrebné v danej súvislosti pri splatnosti istiny 1.100 eur uvažovať so splátkami po 18,33 eur (dohodnutých bolo totiž 60 splátok). Vzhľadom na zaplatenie odporcom sumy 575,70 eur, tento by uhradil - v zmysle predmetnej úvahy - 31 splátok a navrhovateľovi nemohlo vzniknúť nárok na (kapitalizovaný) úrok z omeškania skôr ako v auguste 2014. Z daného titulu je primeraným stanovenie počiatku povinnosti odporcu platiť úroky z omeškania od 16.8.2014, ktoré vymedzenie rešpektuje aj dispozičné oprávnenie navrhovateľa s (hmotnoprávnym) návrhom.

Nakoľko odvolacie námietky navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu v danej súvislosti ani žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné